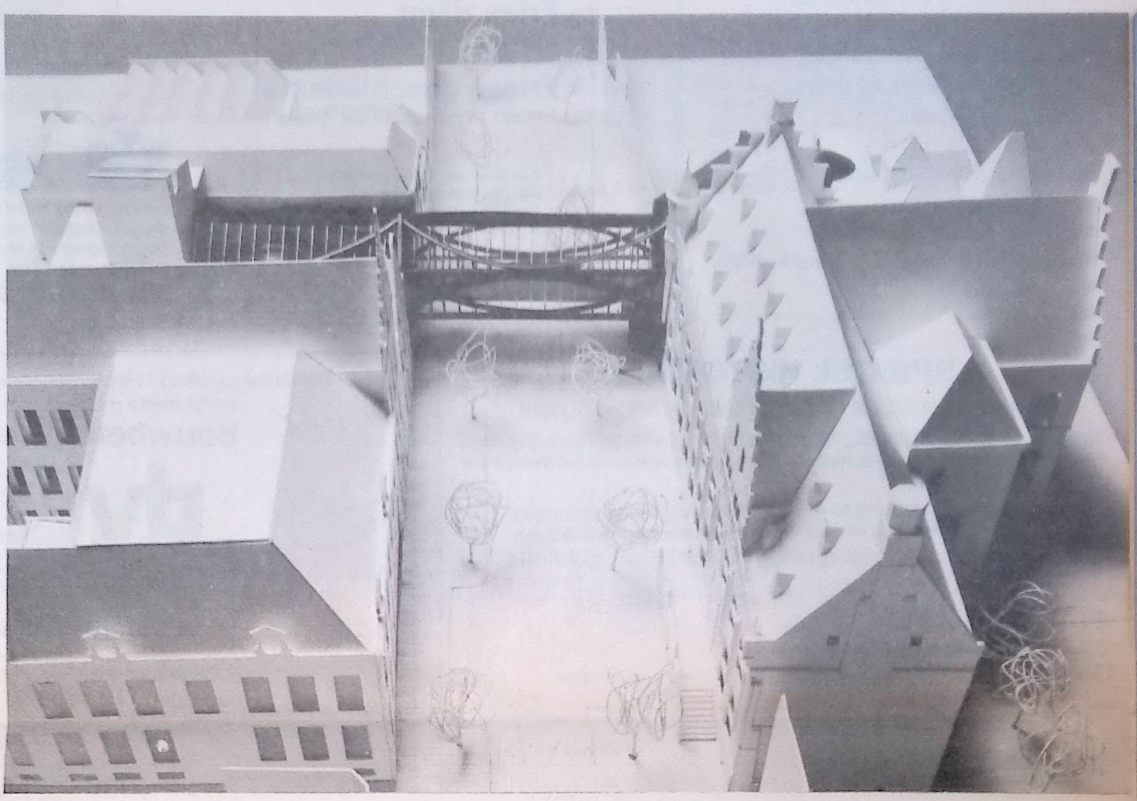
GUNNAR DAANS PLAN VOOR DE KANSELARIJ

Sinds 1 november is het bekend: het plan voor het museumproject aan de Turfmarkt. Het plan behelst aanpassingen van het 16de-eeuwse Kanselarijgebouw voor museale doeleinden, de bouw van een nieuwe expositieruimte, zalen voor de moderne kunst en een verbindingsgebouw over de straat.



Maquette van het plan van Gunnar Daan met het huidige museum, de Kanselarij, de expositieruimte en het bruggebouw.

De brug

Aller ogen gaan natuurlijk uit naar het bruggebouw; de verbinding over de Turfmarkt in staal en glas. Met het bruggebouw wordt zichtbaar gemaakt dat er iets aan de hand is op die meestal zo stille plaats. Het wordt een tamelijk groot, maar transparant gebouw met veel glas. De illusie wordt gewekt dat men er doorheen kan kijken. Het bruggebouw is een belangrijk onderdeel in het nieuwe museale complex. Het is voor de bezoeker niet alleen een verbindingsweg en een plaats om zich te oriënteren, het is ook een vitrine.
In de brug, boven de straat, wordt het museumcafé gevestigd, waar men van het uitzicht kan genieten. De brug geeft ook een beetje licht in het donker, men kan er onder aan de ene zijde het museum inkijken, aan de zijde van de Kanselarij komt de nieuwe ingang van het Fries Museum.
Vanuit de brug kan worden genoten van architectuur, waaronder voorbeelden van hoge kwaliteit zoals de gevels van Kanselarij en Eysingahuis, en de spits van de Sint Bonifatiuskerk.
Het bruggebouw markeert op het traject Tweebaksmarkt - Turfmarkt de scheiding van enerzijds grootschalige representatieve bouw, zoals het Provinciehuis, het PTT-gebouw, het Ritske Boelemagasthuis en het museumcomplex, en anderzijds veel kleinschaliger winkel- en woonruimtes aan de kop van de Turfmarkt en de Tuinen. De brug is scheiding en verbinding tegelijkertijd, en de ranke spits van de Sint Bonifatiuskerk blijft steeds zichtbaar.
Het bruggebouw dringt aan beide zijden diep door in de gevelwanden. Aan de kant van het huidige museumcomplex maakt een reconstructie van een 17de-eeuws pand van zo'n 15 jaar geleden plaats voor een glazen insteek. Aan de overkant sneuvelt het pleintje terzijde van de Kanselarij en het voorste stuk van de reconstructie van een 17de-eeuws pand uit de jaren '90 van de vorige eeuw.

Behoud

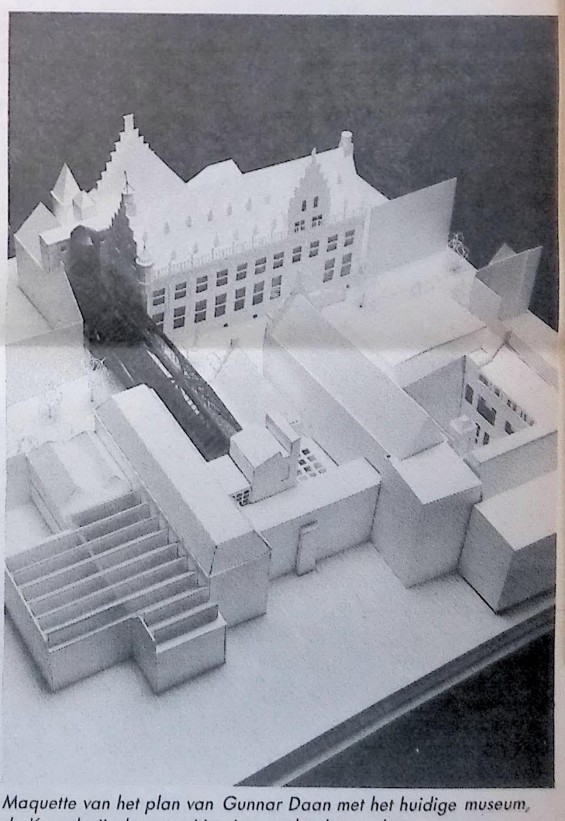
Het Kanselarijgebouw zelf blijft onaangetast: de brug kan vrij eenvoudig door een grote kraan weer worden verwijderd; het gebouw wordt alleen toegankelijk gemaakt door trappen en een lift en het wordt geschikt gemaakt om er kostbare en kwetsbare voorwerpen te tonen. Klimaatregeling, verlichting en beveiliging zijn hierbij zeer belangrijk.
Ook het Eysingahuis blijft zichzelf: een 18de-eeuws stadspaleis.

Herinrichting

Het allerbelangrijkste van het hele project is natuurlijk dat wat men binnen te zien krijgt. Er worden nieuwe museale opstellingen gemaakt in de Kanselarij met op de bovenste verdieping het Verzetsmuseum, de tentoonstellingen zullen te zien zijn in de nieuwe expositieruimte en er komt een afdeling moderne kunst. En niet in het minst vormt de herinrichting van het Eysingahuis met de latere aanbouwen een onderdeel van de plannen.
Door een grote draaideur, onder de brug, aan de kant van de Kanselarij, gaat men het museum binnen. Via een grote nieuwe wenteltrap of een lift bereikt de bezoeker alle niveaus. In de kelder bijvoorbeeld ziet men een compleet overzicht van het museale edelmetaal. Op de begane grond achter de entreebalie, kan men aankopen doen in de museumwinkel, in de grote zaal die genoemd is naar sponsor Elf-Petroland, ziet men de schilderkunst van de 17de eeuw. Daar weer naast worden, in de aula, lezingen gehouden of films en dia's vertoond .
Op het tussenniveau ligt de brug met het museumcafé; de oversteek naar de overkant. De grote zaal op de bovenverdieping, vernoemd naar sponsor PEB-Friesland, toont zo'n 20 topstukken uit de rijke collecties van het museum. De bezoeker krijgt daar een overzicht en er wordt verwezen naar de hoofdcollecties elders in het gebouwencomplex. Op die verdieping treft men ook de beeldende kunst uit de 16de eeuw aan en de zaal met Cultuur in Friesland.
Op de bovenste verdieping tenslotte, onder en tussen de spanten van de 16de-eeuwse kap, is de geheel vernieuwde opstelling te zien van het Verzetsmuseum Friesland, een tak die nieuw geënt is op de stam van het Fries Museum. Via de bestaande indrukwekkende wenteltrap met de enorme oude houten treden, kan de bezoeker weer afdalen, nu helemaal tot in de kelder.

De Kanselarij wordt alleen daar onder handen genomen waar dat strikt noodzakelijk is. Steeds zal duidelijk zichtbaar blijven, dat het hier om een oud gebouw gaat, ook al worden er nieuwe installaties ingebracht. Vanuit het park aan de achterzijde blijft het gesloten kasteelachtige aanzicht volkomen intact, de museumtuin wordt vrij toegankelijk en zal iets kunnen tonen uit de historie van de tuinaanleg.

R.H.C. Vos
Directeur



Maquette van het plan van Gunnar Daan met het huidige museum, de Kanselarij, de expositieruimte en het bruggebouw.